

Wprowadzono w życie
Zarządzeniem Nr 22/2019/Z
Dyrektora Generalnego
Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
z dnia 8 lutego 2019 r.

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

**RESTRUKTURYZACJA ZADŁUŻENIA PODMIOTÓW
PROWADZĄCYCH GOSPODARSTWA ROLNE**

**Zasady przejmowania długu podmiotu prowadzącego
gospodarstwo rolne przez Krajowy Ośrodek Wsparcia
Rolnictwa**

Wersja: 1

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa
www.kowr.gov.pl

SPIS TREŚCI

1.	DEFINICJE.....	3
2.	OPIS MECHANIZMU.....	4
2.1.	Postanowienia ogólne	4
2.2.	Podmioty mogące ubiegać się o przejęcie długu	4
2.3.	Warunki przejęcia długu	4
2.4.	Tryb postępowania o przejęcie długu.....	5
2.5.	Przeniesienie własności i przejęcie nieruchomości	7
2.6.	Postępowanie z przejętym długiem	8
2.7.	Postępowanie z przejętą nieruchomością.....	9
2.8.	Wydzierżawianie nieruchomości, której własność została przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa.....	9
3.	ADRESY	9
4.	ZAŁĄCZNIKI.....	11

1. DEFINICJE

Ilekcioć w Zasadach jest mowa o:

ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz. U. z 2019 r. poz. 33),

KOWR – należy przez to rozumieć Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,

działalności rolniczej – należy przez to rozumieć produkcję rolniczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 oraz z 2018 r. poz. 1588, 1669 i 2244) tj. produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego, zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb,

gospodarstwie rolnym – należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 oraz z 2018 r. poz. 1588, 1669 i 2244) tj. obszar gruntów o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

nieruchomości rolnej - należy przez to rozumieć nieruchomość w rozumieniu z art. 46¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 poz. 1025) tj. nieruchomość która jest lub może być wykorzystywana do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej,

operacie szacunkowym – należy przez to rozumieć operat szacunkowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 i 2348) i uwzględniający *Wytyczne dla rzeczoznawców majątkowych w zakresie sporządzania operatu szacunkowego nieruchomości na potrzeby procedury związanej z przejęciem przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne (załącznik nr 2),*

wartości nieruchomości – należy przez to rozumieć wartość nieruchomości określoną w operacie szacunkowym przy zastosowaniu sposobów jej ustalania przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami,

długu – należy przez to rozumieć istniejące i bezsporne zobowiązania pieniężne podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne wg stanu zadłużenia na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku o przejęcie długu, które powstały w związku z prowadzeniem działalności rolniczej,

podmiocie prowadzącym gospodarstwo rolne – należy przez to rozumieć podmiot, który:

- a) jest osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną,
- b) ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) jest właścicielem gospodarstwa rolnego,

- d) jest małym, średnim lub dużym przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 702/2014",
- e) co najmniej od 3 lat prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie wymienionym w lit. c, licząc od dnia powstania wobec tego podmiotu obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego w odniesieniu do gruntów wchodzących w skład tego gospodarstwa,
- f) jest niewypłacalny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398, 685, 1544 i 1629) albo jest zagrożony niewypłacalnością w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1508 oraz z 2018 r. poz. 149, 398, 1544 i 1629),

dacie doręczenia – należy przez to rozumieć datę:

- a) datę potwierdzenia odbioru listu poleconego, albo
- b) datę adnotacji poczty o odmowie przyjęcia listu poleconego, albo
- c) datę zwrotu listu poleconego z adnotacją nie podjęto w terminie, albo
- d) datę doręczenia w inny sposób pisma za potwierdzeniem odbioru.

2. OPIS MECHANIZMU

2.1. Postanowienia ogólne

Niniejsze Zasady określają warunki i tryb przejmowania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz. U. z 2019 r. poz. 33).

2.2. Podmioty mogące ubiegać się o przejęcie długu

O przejęcie długu mogą ubiegać się podmioty prowadzące gospodarstwo rolne, które nie znajdują się w stanie likwidacji lub upadłości lub wobec których nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne.

2.3. Warunki przejęcia długu

1. KOWR może przejąć dług podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne jedynie w wypadku, gdy przedmiotem przejęcia jest dług o charakterze pieniężnym powstały w związku z prowadzeniem działalności rolniczej a jego wysokość nie przekracza wartości nieruchomości, pomniejszonej o wysokości sumy hipoteki ustanowionej na tej nieruchomości.
2. Przejęciu nie podlegają zobowiązania publiczno-prawne.
3. Przejęcie długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne przez KOWR odbywa się w drodze umowy:
  - 1) za zgodą wszystkich wierzycieli na przejęcie długu
oraz

- 2) pod warunkiem przeniesienia przez ten podmiot na rzecz Skarbu Państwa własności całości lub części nieruchomości rolnej wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez ten podmiot.
4. KOWR odmawia przejęcia długu gdy jego wysokość przekracza wartości nieruchomości, pomniejszonej o wysokości sumy hipoteki ustanowionej na tej nieruchomości.
5. KOWR może odmówić przejęcia długu w uzasadnionych przypadkach w szczególności w przypadku obciążenia nieruchomości służebnościami.
6. Wnioski o przejęcie długu są przyjmowane i rozpatrywane do wyczerpania limitu wydatków z budżetu państwa na ten cel, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy. Po wdrożeniu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi mechanizmu korygującego, o którym mowa w art. 10 ust. 3 ustawy, wnioski o przejęcie długu w danym roku budżetowym nie będą przyjmowane.
7. Data wpływu wniosku do Oddziału decyduje o kolejności rozpatrywania wniosków przez Oddział.

2.4. Tryb postępowania o przejęcie długu

1. Postępowanie o przejęcie długu przez KOWR odbywa się na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne sporządzony na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 1a i 1b do niniejszych Zasad.
2. Podmiot prowadzący gospodarstwo rolne zobowiązany jest do ujawnienia we wniosku wszystkich długów powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej.
3. Wniosek o przejęcie długu jest składany w Oddziale Terenowym KOWR, w którego zasięgu terytorialnym jest położona nieruchomość rolna, której własność, w wyniku zastosowania niniejszych Zasad, ma zostać przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa. W przypadku położenia nieruchomości rolnej na terenie podlegającym pod właściwość terytorialną kilku Oddziałów Terenowych KOWR, wniosek należy złożyć do Oddziału Terenowego KOWR na którego obszarze znajduje się największa część powierzchni nieruchomości.
4. Do wniosku należy dołączyć:
  - 1) kopie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do posiadanych przez wnioskodawcę nieruchomości rolnych, a jeżeli dla danej nieruchomości jest założona księga wieczysta - aktualny na dzień złożenia wniosku oryginalny odpis z tej księgi;
  - 2) oryginały dokumentów potwierdzające wskazaną we wniosku kwotę zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia tego wniosku;
  - 3) operat szacunkowy w oryginale określający wartość nieruchomości rolnej wskazywanej do przeniesienia własności na rzecz Skarbu Państwa w zamian za przejęcie długu, sporządzony nie wcześniej niż na 3 miesiące przed datą złożenia wniosku,

- 4) oświadczenie podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, że nie toczy się wobec niego postępowanie upadłościowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398, 685, 1544 i 1629) oraz, że nie toczy się wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, którego wzór stanowi załącznik nr 3a i 3b do niniejszych Zasad,
4. Ponadto Wnioskodawca będący osobą fizyczną zobowiązany jest do złożenia dodatkowo oświadczenia dotyczącego stanu cywilnego oraz małżeńskiego ustroju majątkowego wraz z umową rozdzielności majątkowej, a w przypadku jej braku zgodę współmałżonka na zawarcie umowy przejęcia długu, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Zasad.
5. Celem potwierdzenia kwoty zadłużenia podmiot prowadzący gospodarstwo rolne zobowiązany jest złożyć:
  - 1) dokumenty potwierdzające istnienie zadłużenia tj. m.in. kopie umów, faktur, rachunków, not księgowych, nakazów zapłaty, wyroków
  - 2) potwierdzenie kwoty zadłużenia wg wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do niniejszych zasad
oraz
  - 3) dokumenty potwierdzające kwotę zadłużenia wg stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego złożenia wniosku o przejęcie długu wystawione przez wierzycieli.
6. Wniosek złożony na formularzu innym niż wzór wniosku, o którym mowa w rozdz. 2.4. pkt. 1, wniosek zawierający niewypełnione wszystkie wymagane pola oraz wniosek, do którego nie dołączono wszystkich wymaganych zgodnie z rozdz. 2.4 pkt. 3 dokumentów, pozostawia się bez rozpatrzenia, o czym Oddział Terenowy KOWR powiadamia pisemnie podmiot prowadzący gospodarstwo rolne wskazując przyczyny pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Wniosek może być złożony ponownie. W przypadku ponownego jego złożenia, traktowany jest jako nowy wniosek.
5. Łączny okres od złożenia wniosku do podpisania umowy o przejęciu długu nie może przekroczyć 60 dni.
6. Oddział Terenowy KOWR, rozpatrując wniosek o zawarcie umowy przejęcia długu, może wezwać podmiot prowadzący gospodarstwo rolne do złożenia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów, które w ocenie Oddziału Terenowego KOWR niezbędne są do ustalenia spełnienia warunków zawarcia umowy. Oddział Terenowy KOWR wzywa do uzupełnienia wniosku w terminie określonym w wezwaniu, nie dłuższym jednak niż 7 dni od daty doręczenia wezwania. Bieg terminu na rozpatrzenie wniosku o przejęcie długu ulega przerwaniu i biegnie na nowo od dnia następnego po dniu otrzymania przez Oddział Terenowy KOWR informacji, o których mowa wyżej.
7. Wniosek nieuzupełniony w terminie pozostawiany jest bez rozpatrzenia.
8. O sposobie rozpatrzenia wniosku Oddział Terenowy KOWR pisemnie informuje podmiot prowadzący gospodarstwo rolne.

9. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, Oddział Terenowy KOWR wzywa podmiot prowadzący gospodarstwo rolne do zawarcia umowy przejęcia długu wg wzoru, stanowiącego załącznik nr 6 do niniejszych Zasad, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.
10. W imieniu KOWR umowę o przejęciu długu zawiera dyrektor Oddziału Terenowego KOWR na podstawie stosownego pełnomocnictwa Dyrektora Generalnego KOWR. Do przejęcia długu stosuje się przepisy kodeksu cywilnego dotyczące zmiany dłużnika za zgodą wierzyciela, z tym że nie stosuje się przepisu art. 519 § 2 pkt 2 w zakresie, w jakim przepis ten przewiduje bezskuteczność oświadczenia wierzyciela.
11. W umowie o przejęciu długu muszą znaleźć się zapisy dotyczące:
  - 1) wskazania wierzycieli, którzy mają zostać zaspokojeni przez KOWR w wyniku realizacji umowy,
  - 2) wskazania kwoty długu, przejmowanego przez KOWR, wg stanu zadłużenia na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku o przejęcie długu,
  - 3) wskazania nieruchomości rolnej, której własność, w wyniku zastosowania niniejszej procedury, ma zostać przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa i jej wartości.
12. W przypadku nieruchomości rolnych, których wartość przekracza kwotę długu przejmowanego przez KOWR podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne nie przysługują roszczenia z tego tytułu.
13. W terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy o przejęciu długu podmiot prowadzący gospodarstwo rolne składa w Oddziale Terenowym KOWR, w którym złożył wniosek o przejęcie długu, zgodę wierzycieli na przejęcie długu.
14. Wzór zgody wierzyciela stanowi załącznik nr 7 do niniejszych Zasad.
15. KOWR odstępuje od umowy przejęcia długu jeżeli podmiot prowadzący gospodarstwo rolne:
  - 1) nie złożył w terminie 30 dni od dnia zawarcie umowy przejęcia długu zgody wszystkich wierzycieli na przejęcie długu,
  - 2) nie zawarł w terminie 30 dni od dnia złożenia zgody wierzycieli umowy przenoszącej własności nieruchomości rolnej, określonej w umowie przejęcia długu, na rzecz KOWR,
  - 3) obciążą nieruchomość rolną, określoną w umowie przejęcia długu, prawami na rzecz osób trzecich.

2.5. Przeniesienie własności i przejęcie nieruchomości

1. W terminie 30 dni od złożenia zgody, o której mowa w rozdz. 2.4 pkt. 14 pomiędzy KOWR a podmiotem prowadzącym gospodarstwo rolne zawierana jest umowa przenosząca własność nieruchomości rolnej określonej w umowie o przejęciu długu na

rzecz Skarbu Państwa. W imieniu KOWR umowę o przejęciu długu zawiera dyrektor Oddziału Terenowego KOWR działający na podstawie pełnomocnictwa Dyrektora Generalnego KOWR. Umowa zawierana jest w formie aktu notarialnego pod rygorem nieważności. W przypadku niepodpisania takiej umowy przez podmiot prowadzący gospodarstwo rolne, KOWR odstępuje od umowy przejęcia długu. Istotne postanowienia umowy przenoszącej własność nieruchomości stanowią załącznik nr 8 do niniejszych Zasad.

2. Przejęcie nieruchomości do Zasobu WRSP następuje na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego nieruchomości, wraz ze szczegółowym opisem poszczególnych składników majątku związanego z tą nieruchomością. Wzór protokołu stanowi załącznik nr 9 do niniejszych Zasad.
3. Wydanie nieruchomości następuje w dniu zawarcia umowy o przeniesieniu własności, z zastrzeżeniem pkt. 4 i 5.
4. W przypadku gdy na nieruchomości występują zasiewy, w umowie przenoszącej własność nieruchomości, strony – dotychczasowy właściciel nieruchomości i Oddział Terenowy KOWR mogą ustalić inny termin wydania nieruchomości, uwzględniający możliwość zakończenia prac agrotechnicznych (zbiorów), a w przypadku występowania na nieruchomości innych składników, np. pasz objętościowych, czy też inwentarza żywego, będących własnością dotychczasowego właściciela – termin wydania nieruchomości uwzględniać powinien realne możliwości opróżnienia nieruchomości z tego majątku.
5. Jeżeli ze wstępnych deklaracji dotychczasowego właściciela wynika, że jest on zainteresowany dzierżawą nieruchomości – Oddział Terenowy KOWR powinien wszcząć procedurę jej wydzierżawienia w takim terminie, aby zakończyć ją najpóźniej w dniu na który wyznaczony został termin wydania nieruchomości przez dotychczasowego właściciela. Przepisy ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa dotyczące pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości stosuje się odpowiednio. Wzór zawiadomienia dotychczasowego właściciela o zamiarze wydzierżawienia przejętej nieruchomości stanowi załącznik nr 10 do niniejszych Zasad.
6. Za okres korzystania z nieruchomości przez jej dotychczasowego właściciela (tj. od dnia przeniesienia własności do dnia wydania) KOWR obciąża użytkownika opłatami w takiej wysokości, jakie ustalone byłyby w przypadku gdyby nieruchomość ta przeznaczona była do dzierżawy (na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości czynszu dzierżawnego w umowach dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa - *Dz. U. z dnia 05.08.2016 r., poz. 1186*) oraz kosztami związanymi z utrzymaniem tej nieruchomości (w szczególności podatkami i ubezpieczeniem budynków, jeśli występują na nieruchomości).

2.6. Postępowanie z przejętym długiem

1. Zaspokojenie wierzycieli z tytułu przejęcia długu następuje w wysokości proporcjonalnej do wartości przejętej nieruchomości rolnej. W rozliczeniach nie uwzględnia się wartości podatku od towarów i usług.

2. Zaspokojenie wierzycieli następuje bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 14 dni od daty zawarcia umowy o przeniesieniu własności nieruchomości.

2.7. Postępowanie z przejętą nieruchomością

Nieruchomość rolna, której własność została przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa w niniejszym trybie, wchodzi w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i podlega zagospodarowaniu na zasadach obowiązujących dla nieruchomości Zasobu z zastrzeżeniem art. 7 ust. 14 ustawy.

2.8. Wydierżawianie nieruchomości, której własność została przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa

1. Nieruchomość o powierzchni przekraczającej 300 ha przed ogłoszeniem wykazu powinna zostać podzielona w taki sposób, aby w przypadku nieskorzystania przez dotychczasowego właściciela z prawa pierwszeństwa do dzierżawy zapewniona została możliwość kontynuowania procedury wydierżawiania na rzecz rolników na powiększenie lub utworzenie gospodarstw rodzinnych.
2. KOWR przygotowuje nieruchomość do wydierżawienia kierując się zamiarem utworzenia takich jednostek gospodarczych, których wielkość, rozłóg i stan obiektów budowlanych umożliwią przyszłemu dzierżawcy prowadzenie racjonalnej działalności gospodarczej.
3. W przypadku, kiedy nieruchomość uległa podziałowi z przyczyn określonych w rozdz. 2.8. pkt 1 zawiadomienie o możliwości skorzystania przez dotychczasowego właściciela z prawa pierwszeństwa do dzierżawy wysyła się oddzielnie w odniesieniu do każdej nieruchomości powstałej z takiego podziału. Dotychczasowy właściciel może skorzystać z prawa pierwszeństwa do dzierżawy wszystkich lub wybranych nieruchomości powstałych z podziału nieruchomości, której własność została przeniesiona na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy.
4. KOWR sporządza wykaz nieruchomości przeznaczonej do dzierżawy, który ogłaszany jest przez okres 14 dni przed dniem ogłoszenia przetargu lub planowanym terminem wydierżawienia w innym trybie niż przetarg. Wykaz podawany jest w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscach wskazanych w przepisach prawa i wewnętrznych wytycznych KOWR. Wzór wykazu stanowi załącznik nr 11 do niniejszych Zasad.
5. W przypadku nieskorzystania przez dotychczasowego właściciela nieruchomości z prawa pierwszeństwa jej dzierżawy – KOWR ogłasza przetarg ograniczony na dzierżawę do rolników indywidualnych z tym, że w ogłoszeniu przetargu należy zastrzec, że nieruchomość nie może zostać zbyta przed upływem 20 lat od dnia przeniesienia jej własności, z wyłączeniem zbycia na rzecz dotychczasowego właściciela na jego wniosek (art. 7 ust. 16 ustawy). Umowa dzierżawy zawierana jest na okres 20 lat.
6. Wybrane zasady wydierżawiania nieruchomości przez KOWR, znajdujące zastosowanie przy realizacji ustawy, stanowią załącznik nr 12 do niniejszych Zasad.

3. ADRESY

- **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (Centrala)**
ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa
czynny w dni robocze w godz. 8:00 - 16:00
Telefoniczny Punkt Informacyjny (22) 376 76 76
kontakt@kowr.gov.pl

• **Adresy Oddziałów Terenowych KOWR:**

<p><u>OT w Białymstoku</u> ul. Kombatantów 4 15- 102 Białystok (85) 664-31-50 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 bialystok@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Bydgoszczy</u> ul. Hetmańska 38 85-039 Bydgoszcz (52) 525-08-01 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 bydgoszcz@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Gorzowie Wlkp.</u> ul. Walczaka 25 66-400 Gorzów Wlkp. (95) 782-22-99 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 gorzow@kowr.gov.pl</p>	<p><u>Filia w Zielonej Górze</u> ul. Lwowska 25 65-225 Zielona Góra (68) 329-33-80 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 zielona.gora@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Kielcach</u> ul. Piaskowa 18 25-323 Kielce (41) 343-31-90, (41) 343-23-93 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 kielce@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Koszalinie</u> ul. Partyzantów 15a 75-411 Koszalin (94) 347-31-00 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 koszalin@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Krakowie</u> ul. Mogilska 104 31 -546 Kraków (12) 424-09-40 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 krakow@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Lublinie</u> ul. Karłowicza 4 20-027 Lublin (81) 532-21-12 Obsługa beneficjentów (81) 534-04-70, (81) 536-37-24 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 lublin@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Łodzi</u> ul. Północna 27/29 91-420 Łódź (42) 636-53-26 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 lodz@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Częstochowie</u> ul. Jana III Sobieskiego 7 42-200 Częstochowa (34) 378 22 36 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 czestochowa@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Olsztynie</u> ul. Głowackiego 6 10-448 Olsztyn (89) 524-88-01 (89) 524-88-06 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 olsztyn@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Opolu</u> ul. 1-go Maja 6 45-068 Opole (77) 400-09-39 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 opole@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Poznaniu</u> ul. Fredry 12 61-701 Poznań (61) 856-06-01 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 poznan@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Pruszczu Gdańskim</u> ul. Powstańców Warszawy 28 83-000 Pruszcz Gdański (58) 300-48-41, (58) 302-34-51 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 pruszcz.gdanski@kowr.gov.pl</p>

<p><u>OT w Rzeszowie</u> ul. Asnyka 7 35-001 Rzeszów (17) 853-78-00 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 rzeszow@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT w Szczecinie</u> ul. Matejki 6B 71-615 Szczecin (91) 814-42-00 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 szczecin@kowr.gov.pl</p>
<p><u>OT w Warszawie</u> Plac Bankowy 2 00-095 Warszawa (22) 635-10-00 czynny w dni robocze 8:00 - 16:00 warszawa@kowr.gov.pl</p>	<p><u>OT we Wrocławiu</u> ul. Mińska 60 54-610 Wrocław (71) 356-39-19 czynny w dni robocze 7:30 - 15:30 wroclaw@kowr.gov.pl</p>

Informacja o Sekcjach zamiejscowych Oddziałów Terenowych wraz z numerami telefonów znajduje się na stronie <http://www.kowr.gov.pl/kontakt/ot>

4. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1a Wniosek podmiotu o przejęcie długu (osoba fizyczna)

Załącznik Nr 1b – Wniosek podmiotu o przejęcie długu (podmiot inny niż osoba fizyczna)

Załącznik Nr 2 – Wytyczne dla rzeczoznawców majątkowych w zakresie sporządzenia operatu szacunkowego nieruchomości

Załącznik Nr 3a – Oświadczenie (osoba fizyczna)

Załącznik Nr 3b – Oświadczenie (podmiot inny niż osoba fizyczna)

Załącznik nr 4 - Oświadczenie współmałżonka Wnioskodawcy o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy przejęcia długu

Załącznik Nr 5 - potwierdzenie kwoty zadłużenia

Załącznik Nr 6 – Umowa o przejęcie długu

Załącznik Nr 7 – Wzór zgody wierzyciela

Załącznik Nr 8 – Istotne postanowienia umowy przenoszącej własność nieruchomości

Załącznik nr 9 – Wzór protokołu zdawczo – odbiorczego nieruchomości

Załącznik nr 10 – Zawiadomienie o możliwości skorzystania z prawa pierwszeństwa do dzierżawy nieruchomości

Załącznik nr 11 – Wzór wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy

Załącznik nr 12 – Zasady wydzierżawienia nieruchomości przejętych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwo rolne.

Załącznik nr 13 - Wykaz długów podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałych w związku z działalnością rolniczą

Załącznik nr 14 - Wykaz nieruchomości rolnych, do których podmiot prowadzący gospodarstwo rolne posiada tytuł prawny